ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ 2014 - 2019

Έγγραφο συνόδου

A8-0268/2015

29.9.2015

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση: κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων
(2015/2052 (INI))

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

Εισηγητής: José Blanco López

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....11

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΏΝ.....14

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΏΝ ΥΠΟΘΈΣΕΩΝ.....17

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 21

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση: κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων
(2015/2052(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 (COM(2014) 0494) (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές»),

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως τα άρθρα 4, 162, 174 έως 178 και 349,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (εφεξής «ΚΚΔ»)[1],

– έχοντας υπόψη τη δήλωση της Επιτροπής επί του άρθρου 23, η οποία περιλαμβάνεται στις δηλώσεις σχετικά με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 8ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τις συνέπειες των δημοσιονομικών περιορισμών για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές όσον αφορά τις δαπάνες των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ στα κράτη μέλη[3],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 20ής Μαΐου 2010, σχετικά με τη συμβολή της

[1] ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 320.
[2] ΕΕ C 375, 20.12.2013, σ. 2.
[3] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0401.

πολιτικής συνοχής στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας και της ΕΕ2020[1],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την 7η και την 8η έκθεση προόδου της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τη στρατηγική έκθεση του 2013 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013[2],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών: εφαρμογή των προτεραιοτήτων του 2014[3],

– έχοντας υπόψη την έκτη έκθεση της Επιτροπής για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή με τίτλο «Επενδύσεις για θέσεις εργασίας και ανάπτυξη: προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στην Ένωση», της 23ης Ιουλίου 2014,

– έχοντας υπόψη την «Πολιτική για τη συνοχή: Στρατηγική έκθεση του 2013 για την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013» της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2013 (COM(2013) 0210),

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, της 12ης Φεβρουαρίου 2015, με θέμα «Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα που συνδέουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση»,

– έχοντας υπόψη τη μελέτη του Κοινοβουλίου, του Ιανουαρίου του 2014, με τίτλο «Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση και Πολιτική Συνοχής» (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β: Διαρθρωτικές Πολιτικές και Πολιτική Συνοχής),

– έχοντας υπόψη την ενημέρωση του Κοινοβουλίου, του Δεκεμβρίου του 2014, με τίτλο «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και χρηστή οικονομική διακυβέρνηση: κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Β: Διαρθρωτικές Πολιτικές και Πολιτική Συνοχής),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A7-0268/2015),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική συνοχής αποτελεί πρωτίστως πολιτική που βασίζεται στη ΣΛΕΕ και έκφραση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στην Ένωση, και ιδίως στη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ των περιφερειών, προωθώντας μια ισόρροπη και

[1] ΕΕ C 161 E, 31.5.2011, σ. 120.
[2] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2014)0132.
[3] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2014)0038.

αρμονική κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι αποτελεί επίσης μια επενδυτική πολιτική που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για την πολιτική συνοχής, αν και δημιουργεί δεσμούς με τη στρατηγική της ΕΕ για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και της Ευρώπης 2020, καθώς και με τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις και τις συστάσεις του Συμβουλίου, υπόκειται ωστόσο σε πολύ συγκεκριμένες αποστολές, στόχους και οριζόντιες αρχές·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ) αποσκοπεί στην ενίσχυση του συντονισμού, της συμπληρωματικότητας και των συνεργιών με άλλες πολιτικές και μέσα της ΕΕ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η χρηστή διακυβέρνηση και τα αποτελεσματικά δημόσια θεσμικά όργανα αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για βιώσιμη και μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, δημιουργία θέσεων εργασίας και κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη, μολονότι υπάρχουν λιγότερα στοιχεία για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας της πολιτικής συνοχής·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική και χρηματοπιστωτική έλλειψη προβλεψιμότητας και ασφάλειας δικαίου ενδέχεται να οδηγήσουν σε μείωση του ύψους των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, θέτοντας σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής·

ΣΤ λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν το πρώτο σκέλος των μέτρων που συσχετίζουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το σκέλος αυτό αφορά τον αναπρογραμματισμό και την αναστολή των πληρωμών που δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, σε αντίθεση με το δεύτερο σκέλος του άρθρου 23 του ΚΚΔ, το οποίο επιτάσσει την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών όταν τα κράτη μέλη δεν προβαίνουν σε διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας οικονομικής διακυβέρνησης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη εμφανίζουν χαμηλές επιδόσεις στην υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων βάσει των εκτιμήσεων της Επιτροπής για την πρόοδο που έχει καταγραφεί στην υλοποίηση των 279 ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν το 2012 και το 2013, σύμφωνα με την οποία 28 συστάσεις εφαρμόστηκαν πλήρως ή σημείωσαν σημαντική πρόοδο (10%), 136 (48,7%) σημείωσαν σχετική πρόοδο ενώ σε 115 (41,2%) καταγράφηκε μικρή ή μηδενική πρόοδος·

Σύνδεση της αποτελεσματικότητας των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση

1. τονίζει τη σημασία των μέσων και πόρων της πολιτικής συνοχής για να διατηρηθεί το ύψος των ευρωπαϊκών επενδύσεων προστιθέμενης αξίας στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, καθώς και για την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και τη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, ιδίως εκεί όπου οι επενδύσεις έχουν

μειωθεί σημαντικά λόγω της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης·

2. πιστεύει ότι η επίτευξη των στόχων και σκοπών της πολιτικής των ΕΔΕΤ δεν θα πρέπει να παρεμποδίζονται από τους μηχανισμούς της οικονομικής διακυβέρνησης, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σημασία τους όσον αφορά τη συμβολή τους σε ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον και σε μια ουσιαστική, αποτελεσματική και στραμμένη προς την επίτευξη αποτελεσμάτων πολιτική συνοχής·

3. θεωρεί ότι το άρθρο 23 του ΚΚΔ πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως έσχατο μέσο προκειμένου να συμβάλει σε μια αποτελεσματική υλοποίηση των ΕΔΕΤ·

4. υπενθυμίζει τον πολυετή και μακρόπνοο χαρακτήρα των προγραμμάτων και στόχων των ΕΔΕΤ, σε αντίθεση με τον ετήσιο κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να διασφαλισθεί η σαφήνεια των μηχανισμών εφαρμογής τους, και ζητεί τον στενό συντονισμό μεταξύ των δύο αυτών διαδικασιών και μεταξύ των αρμόδιων φορέων για την αντίστοιχη εφαρμογή τους·

5. υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει Λευκή Βίβλο στην οποία να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των δημόσιων επενδύσεων σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και να προσδιορίζει τυπολογικά τις ποιοτικές επενδύσεις, ώστε να εντοπίζονται σαφώς αυτές που παράγουν τα καλύτερα αποτελέσματα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα·

6. υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής έχει διαδραματίσει ζωτικής σημασίας ρόλο και επέδειξε σημαντική προσαρμογή στους μακροοικονομικούς και δημοσιονομικούς περιορισμούς στην παρούσα συγκυρία κρίσης, μέσω του αναπρογραμματισμού άνω του 11% του διαθέσιμου προϋπολογισμού της περιόδου 2007-2012, προκειμένου να υποστηριχθούν οι πιο επιτακτικές ανάγκες και να ενισχυθούν συγκεκριμένες παρεμβάσεις· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι σε αρκετά κράτη μέλη η πολιτική συνοχής αντιπροσώπευε πάνω από το 80% των δημόσιων επενδύσεων κατά την περίοδο 2007-2013·

7. ζητεί από την Επιτροπή να παράσχει περαιτέρω αναλυτικά στοιχεία για τον αντίκτυπο και τη σημασία των μακροοικονομικών μηχανισμών στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής, καθώς και στην αλληλεπίδραση μεταξύ του ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης και της πολιτικής συνοχής, όπως επίσης και να παράσχει συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο συμβολής της πολιτικής συνοχής στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις και στις συστάσεις του Συμβουλίου·

8. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο την ευελιξία που υπάρχει στο πλαίσιο των κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης·

Αναπρογραμματισμός βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ

Γενικές παρατηρήσεις

9. υπενθυμίζει ότι οποιαδήποτε απόφαση αφορά τον αναπρογραμματισμό ή την αναστολή βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές καταστάσεις και να είναι καλά σταθμισμένη, εκτενώς αιτιολογημένη και να

εφαρμόζεται προσεκτικά, με αναφορά των σχετικών προγραμμάτων ή προτεραιοτήτων, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια και να παρέχεται δυνατότητα επαλήθευσης και ελέγχου· τονίζει, επιπλέον, ότι οι αποφάσεις αυτές δεν θα πρέπει να αυξάνουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες και τα κράτη μέλη λόγω του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος ή λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και των ιδιαιτεροτήτων τους κατά την έννοια των άρθρων 174 και 349 της ΣΛΕΕ·

10. θεωρεί ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα που εγκρίθηκαν στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού έχουν λάβει υπόψη τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις και τις συστάσεις του Συμβουλίου, διασφαλίζοντας βάσιμους λόγους για την αποφυγή κάθε μεσοπρόθεσμου αναπρογραμματισμού, εκτός εάν οι οικονομικές συνθήκες επιδεινωθούν σημαντικά·

11. τονίζει ότι ο συχνός αναπρογραμματισμός θα ήταν αντιπαραγωγικός και θα πρέπει να αποφευχθεί, προκειμένου να μην διακοπεί η διαχείριση των κονδυλίων ούτε να υπονομευθεί η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα της πολυετούς επενδυτικής στρατηγικής και να αποτραπούν οιεσδήποτε αρνητικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της απορρόφησης των ΕΔΕΤ·

12. χαιρετίζει την προσεκτική προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τον αναπρογραμματισμό και την πρόθεσή της να τον περιορίσει στο ελάχιστο δυνατό· ζητεί μια προσέγγιση «έγκαιρης προειδοποίησης», προκειμένου να ενημερώνονται τα κράτη μέλη για την έναρξη της διαδικασίας αναπρογραμματισμού σύμφωνα με το άρθρο 23 του ΚΚΔ, και τονίζει ότι κάθε αιτήματος αναπρογραμματισμού θα πρέπει να προηγείται διαβούλευση με την επιτροπή παρακολούθησης·

13. ζητεί από την Επιτροπή να πραγματοποιεί, σε στενή συνεργασία με το οικείο κράτος μέλος, εμπεριστατωμένη ανάλυση όλων των διαθέσιμων επιλογών εκτός της εφαρμογής του άρθρου 23 του ΚΚΔ, προκειμένου να αντιμετωπίζονται ζητήματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αφορμή για υποβολή αιτήματος αναπρογραμματισμού·

14. εκφράζει τη λύπη του για οποιαδήποτε δυσανάλογη αύξηση του διοικητικού φόρτου και του συνακόλουθου κόστους για όλες τις διοικητικές βαθμίδες, δεδομένων των αυστηρών προθεσμιών και της πολυπλοκότητας της διαδικασίας αναπρογραμματισμού βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ· προειδοποιεί για τον κίνδυνο αλληλεπικάλυψης των διαδικασιών αναπρογραμματισμού βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ με τους μεταγενέστερους κύκλους του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα επανεκτίμησης της εφαρμογής των προθεσμιών όσον αφορά την αναθεώρηση που προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 13 του ΚΚΔ·

Οριζόντιες αρχές βάσει του ΚΚΔ

15. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν κάνουν ρητή αναφορά στις γενικές και οριζόντιες αρχές που προβλέπονται στα άρθρα 4 έως 8 του ΚΚΔ, και υπενθυμίζει ότι η ερμηνεία του άρθρου 23 του ΚΚΔ πρέπει να λαμβάνει υπόψη και να συμμορφώνεται με τις αρχές αυτές, ιδίως με τις αρχές της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, καθώς και με τον κανονισμό και το κοινό στρατηγικό πλαίσιο στο σύνολό του· ζητεί από την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να διευκρινίσει με ποιον τρόπο θα ληφθούν υπόψη οι αρχές αυτές κατά την εφαρμογή των

διατάξεων του άρθρου 23 του ΚΚΔ·

Η υποεθνική διάσταση του άρθρου 23 του ΚΚΔ

16. τονίζει ότι η αύξηση του δημόσιου χρέους οφείλεται κυρίως στις πολιτικές που ακολουθούν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, και εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία ότι η αδυναμία ορθής αντιμετώπισης των μακροοικονομικών ζητημάτων σε εθνικό επίπεδο μπορεί να ζημιώσει τις υπο-εθνικές αρχές, τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ και τους αιτούντες για ΕΔΕΤ·

17. υπενθυμίζει ότι οι κανόνες θεματικής επικέντρωσης που προβλέπει η πολιτική συνοχής 2014-2020 επιτρέπουν κάποιο βαθμό ευελιξίας στην αντιμετώπιση των αναγκών των κρατών μελών και των περιφερειών, και σημειώνει ότι η εφαρμογή του άρθρου 23 του ΚΚΔ ενδέχεται να περιορίσει αυτή την ευελιξία· υπενθυμίζει την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη βασικές εδαφικές προκλήσεις, καθώς και η αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του ΚΚΔ·

18. ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους εταίρους, όπως ορίζει το άρθρο 5 του ΚΚΔ, τον αντίκτυπο και τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο οποιωνδήποτε μέτρων υιοθετηθούν βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ·

19. τονίζει την ανάγκη ενεργού συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε οιοδήποτε εγχείρημα αναπρογραμματισμού, και είναι της γνώμης ότι, εφόσον τα ΕΔΕΤ συνδέονται με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο θα πρέπει να αποκτήσει εδαφική διάσταση, επίσης με τη συμμετοχή των αρχών αυτών·

20. ζητεί από την Επιτροπή να ερμηνεύσει το άρθρο 23 του ΚΚΔ σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των κρατών μελών και περιφερειών που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες και όπου τα ΕΔΕΤ αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο των επενδύσεων, κάτι που είναι ακόμη πιο εμφανές σε ένα πλαίσιο κρίσης· τονίζει ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες, και ιδίως εκείνες που παρουσιάζουν υστέρηση, δεν θα πρέπει να υφίστανται περαιτέρω τις αρνητικές επιπτώσεις·

Συντονισμός, διαφάνεια και λογοδοσία θεσμικών οργάνων

21. υπενθυμίζει ότι ο ισχυρός συντονισμός των θεσμικών οργάνων είναι εξαιρετικά σημαντικός για να διασφαλίζονται οι κατάλληλες συμπληρωματικότητες και συνέργειες κατά την άσκηση των πολιτικών, καθώς και για να υπάρχει κατάλληλη και σταθερή ερμηνεία του πλαισίου της χρηστής οικονομικής διακυβέρνησης και της αλληλεπίδρασής του με την πολιτική συνοχής·

22. ζητεί να υπάρξει επαρκής ροή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου και να διεξαχθεί συζήτηση στο κατάλληλο πολιτικό επίπεδο προκειμένου να εξασφαλιστεί κοινή αντίληψη ως προς την ερμηνεία των όρων εφαρμογής του άρθρου 23 του ΚΚΔ· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη για μια ειδική δομή του Συμβουλίου που θα ασχολείται με την πολιτική συνοχής και θα είναι υπεύθυνη για τις αποφάσεις βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ·

23. θεωρεί σημαντικό να διασφαλιστεί διαφάνεια και λογοδοσία, αναθέτοντας στο Κοινοβούλιο τη δημοκρατική εποπτεία του συστήματος διακυβέρνησης στο πλαίσιο του άρθρου 23 του ΚΚΔ, το οποίο εισάγει σημαντικούς περιορισμούς στην προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή που αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό της πολιτικής συνοχής·

Αναστολή πληρωμών

24. υπενθυμίζει ότι η αναστολή πληρωμών αποτελεί ζήτημα που αποφασίζει το Συμβούλιο στη βάση πρότασης που έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει η Επιτροπή σε περίπτωση που το εμπλεκόμενο κράτος μέλος δεν λάβει αποτελεσματικά μέτρα· υπογραμμίζει τις σημαντικές νομικές διασφαλίσεις που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ΚΚΔ προκειμένου να διασφαλιστεί ο έκτακτος χαρακτήρας του μηχανισμού αναστολής·

25. τονίζει τον τιμωρητικό χαρακτήρα οποιασδήποτε αναστολής πληρωμών και ζητεί από την Επιτροπή να αξιοποιήσει τη διακριτική ευχέρεια που διαθέτει ώστε να προτείνει την αναστολή πληρωμών με εξαιρετική προσοχή και με απαρέγκλιτη τήρηση του άρθρου 23 παράγραφος 6 του ΚΚΔ, μετά από προσήκουσα εξέταση όλων των σχετικών πληροφοριών και στοιχείων που προκύπτουν, καθώς και των απόψεων που διατυπώνονται μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου·

26. χαιρετίζει, στο πλαίσιο των κριτηρίων καθορισμού των προς αναστολή προγραμμάτων και του ύψους της αναστολής του πρώτου σκέλους, την προσεκτική προσέγγιση που υιοθετήθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές βάσει της οποίας θα λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες των κρατών μελών, εξετάζοντας ελαφρυντικούς παράγοντες ανάλογους με εκείνους που προβλέπονται στις αναστολές βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 9 του ΚΚΔ·

27. καλεί την Επιτροπή να ορίσει προθεσμία εντός της οποίας να άρει την αναστολή που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 8 του ΚΚΔ.

Ο ρόλος του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο του άρθρου 23 του ΚΚΔ

28. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι στις κατευθυντήριες γραμμές δεν γίνεται καμιά αναφορά στον ρόλο του Κοινοβουλίου, παρά το γεγονός ότι ο ΚΚΔ θεσπίστηκε βάσει της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας και παρά τις συνεχείς εκκλήσεις του Κοινοβουλίου για ενίσχυση της δημοκρατικής λογοδοσίας και του ελέγχου στο πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης·

29. θεωρεί ότι πρέπει να επισημοποιηθεί η συμμετοχή του Κοινοβουλίου ως του κύριου δημοκρατικού θεματοφύλακα για την ορθή εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 15 του ΚΚΔ, μέσω της θέσπισης μιας απλής διαδικασίας η οποία θα επιτρέπει τη διαβούλευση με το Κοινοβούλιο σε όλα τα στάδια σχετικά με την έγκριση αιτημάτων αναπρογραμματισμού ή οποιωνδήποτε προτάσεων και αποφάσεων που αφορούν αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών·

30. τονίζει την ανάγκη για διαρκή, σαφή και διαφανή συνεργασία σε διοργανικό επίπεδο και θεωρεί ότι μια τέτοια διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στάδια:

— η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει άμεσα το Κοινοβούλιο για τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και τις συστάσεις του Συμβουλίου που είναι συναφείς με το πλαίσιο των ΕΔΕΤ, καθώς και για τα προγράμματα χρηματοδοτικής βοήθειας ή τις αντίστοιχες τροποποιήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην υποβολή αιτήματος αναπρογραμματισμού βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 1 του ΚΚΔ·

— η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει άμεσα το Κοινοβούλιο για οποιοδήποτε αίτημα αναπρογραμματισμού βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 1 του ΚΚΔ ή για τυχόν πρόταση για απόφαση αναστολής πληρωμών βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 6 του ΚΚΔ, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στο Κοινοβούλιο να λάβει θέση υπό τη μορφή ψηφίσματος, προτού αναληφθούν περαιτέρω ενέργειες·

— η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη θέση του Κοινοβουλίου και όποια στοιχεία προκύπτουν ή όποιες γνώμες διατυπώνονται μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 15 του ΚΚΔ·

— το Κοινοβούλιο πρέπει να καλεί την Επιτροπή να εξηγήσει εάν οι απόψεις του Κοινοβουλίου έχουν ληφθεί υπόψη στη διαδικασία, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε ενδεχομένως στον διαρθρωμένο διάλογο·

— η Επιτροπή των Περιφερειών και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνονται και να ακούγεται η γνώμη τους όσον αφορά τα αιτήματα αναπρογραμματισμού·

— το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να καθιερώσουν διάλογο στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 23 του ΚΚΔ, εξασφαλίζοντας τον συντονισμό των θεσμικών οργάνων και την εύρυθμη ροή πληροφοριών, η οποία θα επιτρέπει την παρακολούθηση της εφαρμογής οποιασδήποτε διαδικασίας του άρθρου 23 του ΚΚΔ·

31. καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει εκθέσεις για τον αντίκτυπο και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 του ΚΚΔ στο πλαίσιο της αναθεώρησης της εφαρμογής του σύμφωνα με την παράγραφο 17 του εν λόγω άρθρου, μεταξύ άλλων αναφέροντας λεπτομερώς κατά πόσον το εκάστοτε αίτημα αναπρογραμματισμού βασίζεται στην εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων ή των συστάσεων του Συμβουλίου ή έχει ενισχύσει τα αποτελέσματα της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των διαθέσιμων ΕΔΕΤ στα κράτη μέλη που υπάγονται σε προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης, παρέχοντας επίσης στοιχεία για ποσά που έχουν ενδεχομένως ανασταλεί και για τα σχετικά προγράμματα·

°
° °

32. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στα κράτη μέλη και στις περιφέρειές τους.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Εισαγωγή

Οι διατάξεις για τα μέτρα που συσχετίζουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση, του άρθρου 23 του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων (ΚΚΔ), ο οποίος εγκρίθηκε κατά την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, αποτελούν ίσως το πιο αμφιλεγόμενο σημείο του.

Οι συνεισηγητές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον ΚΚΔ πρότειναν στην έκθεσή τους να καταργηθούν όλες οι διατάξεις περί μακροοικονομικής αιρεσιμότητας. Η κατάργηση αυτή προτάθηκε και στις τροπολογίες που υποβλήθηκαν, μεταξύ άλλων, εξ ονόματος διαφόρων κοινοβουλευτικών ομάδων. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η μεγάλη πλειοψηφία ήταν αντίθετη με τη μακροοικονομική αιρεσιμότητα.

Ωστόσο, η μακροοικονομική αιρεσιμότητα φαίνεται ότι εντέλει ενσωματώθηκε στον κανονισμό. Το αποτέλεσμα της συμφωνίας που επετεύχθη μεταξύ Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής εγκρίθηκε στην πρώτη ανάγνωση και στη συμφωνία διατηρήθηκαν οι αμφιλεγόμενες διατάξεις χωρίς να καταστεί δυνατή η ψήφιση των τροποποιήσεων περί κατάργησής τους.

Με την παρούσα έκθεση πρωτοβουλίας δεν μπορούμε να καταργήσουμε ούτε να τροποποιήσουμε τις διατάξεις του άρθρου 23 του ΚΚΔ, όπως αυτές αναφέρονται στον κανονισμό. Μπορούμε μόνο να διασφαλίσουμε την όσο το δυνατόν πιο αιτιολογημένη και ισορροπημένη εφαρμογή τους.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας έκθεσης αφορούν μόνο το πρώτο σκέλος του άρθρου 23 του ΚΚΔ περί αναπρογραμματισμού ή αναστολής των διαρθρωτικών και επενδυτικών κονδυλίων, το οποίο είναι προαιρετικό, και όχι το δεύτερο σκέλος περί αναστολής κονδυλίων που έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης ο εισηγητής είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις με πολλούς εισηγητές στο περιθώριο της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης, καθώς και με αρμόδιους των επιτροπών για τη σύνταξη γνωμοδοτήσεων (Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και Επιτροπή Προϋπολογισμού), της Επιτροπής των Περιφερειών ή, μεταξύ άλλων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου.

Τα όρια του άρθρου 23

Η μεγάλη πλειοψηφία συμμερίζεται τον προβληματισμό για τις πρακτικές επιπτώσεις του αναπρογραμματισμού και της αναστολής των κονδυλίων ΕΔΕΤ βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ. Στην παρούσα έκθεση ο εισηγητής επιδιώκει την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων στόχων του μηχανισμού της μακροοικονομικής αιρεσιμότητας από την οπτική γωνία της εφαρμογής της ως ύστατης λύσης του συστήματος.

Είναι βασικό να μην παραβλέψουμε τον αρχικό ρόλο, τους στόχους της πολιτικής συνοχής και τη σημασία της ως μέσου για τη διατήρηση των επενδύσεων στις περιφέρειες της Ευρώπης, ιδίως σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και αστάθειας. Αν και αναγνωρίζουν την ανάγκη για αποτελεσματική οικονομική διακυβέρνηση, οι μηχανισμοί αυτοί δεν πρέπει να εμποδίζουν την επιδίωξη των ευρύτερων στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υφίστανται την τιμωρία του αναπρογραμματισμού ή της αναστολής των κονδυλίων σε βάρος της οικονομικής και κοινωνικής τους κατάστασής, λόγω μακροοικονομικών παραβάσεων που πραγματοποιούνται σε άλλες διοικητικές βαθμίδες. Το άρθρο 23 του ΚΚΔ δεν πρέπει να οδηγήσει σε οικονομική αβεβαιότητα και αστάθεια, επιδεινώνοντας μια ήδη επισφαλή κατάσταση, ιδίως στις μειονεκτούσες περιφέρειες ή στις περιφέρειες που έχει πλήξει περισσότερο η κρίση. Πρέπει να διασφαλίσουμε μια αναλογική απάντηση για να μην επιδεινωθεί περισσότερο η κατάσταση των περιφερειών που αντιμετωπίζουν ήδη δυσκολίες.

Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι η Επιτροπή φαίνεται να συμμερίζεται την ανάγκη μείωσης των αναπρογραμματισμών στον ελάχιστο δυνατό και αναγκαίο βαθμό και ότι η συγκεκριμένη οικονομική και κοινωνική κατάσταση του εκάστοτε κράτους μέλους θα λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 του ΚΚΔ. Οποιαδήποτε εφαρμογή της μακροοικονομικής αιρεσιμότητας θα πρέπει να είναι διαφανής, αιτιολογημένη και αποδεδειγμένα επωφελής για τους στόχους της πολιτικής συνοχής της εκάστοτε περιφέρειας ή των εκάστοτε περιφερειών. Εκτιμώ ότι το άρθρο 23 του ΚΚΔ πρέπει να έχει ως μοναδικό σκοπό την επίτευξη μιας περισσότερο βιώσιμης και αποτελεσματικής πολιτικής συνοχής.

Στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, η πολιτική συνοχής συνδέεται στενά με τους στρατηγικούς στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και τους μηχανισμούς οικονομικής διακυβέρνησης όπως το ευρωπαϊκό εξάμηνο. Τούτο σημαίνει ότι, κατά κανόνα, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα που ισχύουν για την περίοδο αυτή θα έπρεπε ήδη να ευθυγραμμίζονται με τους ευρύτερους μακροοικονομικούς στόχους της Ένωσης, καθιστώντας τον αναπρογραμματισμό βάσει του άρθρου 23 του ΚΚΔ περιττό και εφαρμοστέο μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Για να διασφαλιστεί ότι δεν θα θιγεί ο πρωταρχικός στόχος της συνοχής, πρέπει να προβάλουμε τη σημασία του ισχυρού θεσμικού συντονισμού μεταξύ όλων των διοικητικών βαθμίδων, ο οποίος θα αποφεύγει συγκεντρωτισμούς που υπονομεύουν την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και την αρχή της εταιρικής σχέσης, οι οποίες είναι συνυφασμένες με την πολιτική συνοχής. Για τον σκοπό αυτό, είναι σημαντικό να συγκεντρωθούν και να αναλυθούν στοιχεία για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαδικασιών της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης και των στόχων και αποτελεσμάτων της πολιτικής συνοχής.

Πρέπει ομοίως να διασφαλίσουμε την υποεθνική διάσταση της πολιτικής συνοχής, μαζί με τις αρχές της επικουρικότητας, της διαφάνειας και της αναλογικότητας. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές θα συνεχίσουν να διαθέτουν ευελιξία για την κάλυψη των επιμέρους αναγκών τους, ενώ το σενάριο που θέλει τον αναπρογραμματισμό του άρθρου 23 του ΚΚΔ να περιορίζει τα περιθώρια δραστηριοποίησής τους για να αντιμετωπίζονται οι προκλήσεις στο οικείο επίπεδο διακυβέρνησης πρέπει να αποφευχθεί. Πρέπει, τέλος, να περιορίσουμε τον ενδεχόμενο διοικητικό φόρτο και το πρόσθετο κόστος που μπορεί να προκαλέσει η εφαρμογή του άρθρου 23 του ΚΚΔ. Οποιεσδήποτε διαδικασίες αναπρογραμματισμού πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλές

και διαφανείς και πρέπει να αποφευχθεί πρόσθετη πολυπλοκότητα και ασάφεια για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να καταστεί ο κύριος δημοκρατικός θεματοφύλακας της προσήκουσας εφαρμογής των διατάξεων περί μακροοικονομικής αιρεσιμότητας του ΚΚΔ. Δυστυχώς, στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής δεν γίνεται αναφορά στον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την εφαρμογή των αναπρογραμματισμών και αναστολών κονδυλίων στη βάση του άρθρου 23 του ΚΚΔ.

Πέραν της κριτικής επί του άρθρου 23 του ΚΚΔ, η παρούσα έκθεση πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να καθοριστεί η κατάλληλη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις διαδικασίες αναπρογραμματισμού και αναστολών με σκοπό την προσήκουσα εφαρμογή της αρχής της μακροοικονομικής αιρεσιμότητας. Το Κοινοβούλιο πρέπει να αναλάβει ενεργό ρόλο στην εποπτεία της εφαρμογής του άρθρου 23 του ΚΚΔ και για τον σκοπό αυτό πρέπει να υπάρξει συνεχής και αξιόπιστη ροή πληροφοριών μεταξύ όλων των εμπλεκομένων μερών και πλήρη διαφάνεια σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

23.6.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΏΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση: κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων
(2015/2052(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Janusz Lewandowski

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Προϋπολογισμών καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αποσαφήνιση της εφαρμογής των ειδικών διατάξεων 1 και 6 του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

2. συντάσσεται με την άποψη ότι ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, περιλαμβανομένης διακυβέρνησης υψηλής ποιότητας σε όλα τα επίπεδα, ευνοεί την επιτυχή εκτέλεση των κονδυλίων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων·

3. τονίζει ότι θα πρέπει να εφαρμόζονται αντικειμενικά κριτήρια προκειμένου να αξιολογείται τι συνιστά «αποτελεσματική δράση» από ένα κράτος μέλος· υπογραμμίζει πόση σημασία έχει ο σεβασμός των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 23, καθώς και την ανάγκη για έγκαιρο και περιεκτικό διάλογο με το εμπλεκόμενο κράτος μέλος·

4. υπενθυμίζει ότι τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων χρησιμεύουν στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε επίπεδο κρατών μελών και ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προτού ζητηθεί από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να τροποποιήσει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης του και τα συναφή προγράμματα·

5. καλεί την Επιτροπή να χρησιμοποιεί τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο σκέλος του άρθρου 23 ως έσχατη λύση και μόνο σε εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες είναι προφανές ότι τα πλεονεκτήματα των προτεινόμενων αλλαγών είναι υπέρτερα του κόστους, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η διεργασία αναπρογραμματισμού μπορεί να είναι ακριβή και δύσκολα διαχειρίσιμη για τις εθνικές διοικήσεις και τις τοπικές και

περιφερειακές αρχές κρίνοντας από προηγούμενες εμπειρίες·

6. επισημαίνει ότι κατά μέσο όρο το ένα τρίτο των δημοσίων δαπανών στην ΕΕ αντιστοιχεί στις περιφέρειες, οι οποίες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών και δαπανών που ευνοούν την ανάπτυξη· εκφράζει την ανησυχία του για τις σύντομες προθεσμίες που καθορίζονται για τον αναπρογραμματισμό και προτίθεται να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς κατά πόσον η ορθή συμμετοχή των περιφερειακών αρχών και των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 θα καταστεί δυνατή, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εταιρικής σχέσης στο επίκεντρο της πολιτικής συνοχής·

7. προειδοποιεί, ειδικότερα, ότι οιαδήποτε αναστολή των πιστώσεων πληρωμών θα μπορούσε να διαταράξει τον δημοσιονομικό σχεδιασμό σε επίπεδο προγράμματος και να τιμωρήσει τους φορείς υλοποίησης έργων, και, γενικότερα, να υπονομεύσει την προβλεψιμότητα και τον προγραμματισμό των επενδύσεων , γεγονός που δυνητικά θα είχε μεγαλύτερο αντίκτυπο στα οικονομικώς ευάλωτα κράτη μέλη, οι δημόσιες επενδύσεις των οποίων έχουν μεγαλύτερη εξάρτηση από τη χρηματοδότηση των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, και να προκαλέσει επίσης μακροοικονομική αστάθεια και να καταστρέψει την εικόνα της ΕΕ ως σύνολο·

8. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν συμμετέχει στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων που αφορούν τον αναπρογραμματισμό ή την αναστολή της εκταμίευσης κεφαλαίων· ζητεί οι δημοσιονομικές πτυχές οιωνδήποτε περιπτώσεων αναπρογραμματισμού και αναστολής να περιλαμβάνονται επίσης στον δομημένο διάλογο με την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 23, διάλογος ο οποίος θα πρέπει να διεξάγεται προτού η Επιτροπή εγκρίνει πρόταση για αναστολή της χρηματοδότησης·

9. καλεί την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 16, να υποβάλει χωρίς καθυστέρηση, το 2017, έκθεση για την αναθεώρηση της εφαρμογής του άρθρου αυτού, η οποία θα περιλαμβάνει αξιολόγηση όλων των δημοσιονομικών πτυχών του θέματος.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	23.6.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 18 –: 7 0: 12
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jonathan Arnott, Jean Arthuis, Richard Ashworth, Reimer Böge, Λευτέρης Χριστοφόρου,J ean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Iris Hoffmann, Monika Hohlmeier, Bernd Kölmel, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Ernest Maragall, Sophie Montel, Siegfried Mureşan, Liadh Ní Riada, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Paul Rübig, Patricija Šulin, Ελευθέριος Συναδινός Paul Tang, Isabelle Thomas, Monika Vana, Daniele Viotti, Stanisław Żółtek
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Janusz Lewandowski, Nils Torvalds, Derek Vaughan, Tomáš Zdechovský
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Tiziana Beghin, Marco Zullo

24.6.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΉΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΏΝ ΥΠΟΘΈΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση: κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων
(2015/2052(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Javi López

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. χαιρετίζει τα κριτήρια της Επιτροπής, τονίζοντας το γεγονός ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη είναι μακροπρόθεσμης φύσης και ότι τα πολυετή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) και προορίζονται για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτούν ασφάλεια και σταθερότητα, και ότι ο συχνός αναπρογραμματισμός θα πρέπει ως εκ τούτου να αποφεύγεται και να προτιμάται η σταθερότητα προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα και η αξιοπιστία των προγραμμάτων των ΕΔΕΤ· πιστεύει ότι η βραχυπρόθεσμη εστίαση στις ειδικές συστάσεις ανά χώρα δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τους μακροπρόθεσμους στόχους των ΕΔΕΤ λόγω του μακροπρόθεσμου και προσανατολισμένου στα αποτελέσματα χαρακτήρα των ΕΔΕΤ και του ετήσιου κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου· αναμένει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα είναι πολύ επιφυλακτικά όταν ζητούν τον αναπρογραμματισμό των κεφαλαίων ή την αναστολή πληρωμών για τα προγράμματα, σύμφωνα με την αρχή της ενωσιακής αλληλεγγύης, η οποία εν μέρει εκφράζεται μέσω του μηχανισμού κατανομής της χρηματοδότησης της ΕΕ και η οποία θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί κεντρικό άξονα της πολιτικής της ΕΕ·

2. υπογραμμίζει το γεγονός ότι, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός τους στην οικονομική μεγέθυνση, την ανάπτυξη, τη συνοχή και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, και να αντιμετωπίζουν τις νέες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις όταν αυτές εμφανίζονται, οι επενδύσεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να

πραγματοποιούνται σε υγιές μακροοικονομικό πλαίσιο· υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι οι πιστώσεις των ΕΔΕΤ βασίζονται σε συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας που συνδέονται με την ανάπτυξη των περιφερειών της ΕΕ, και κατά συνέπεια οι αποφάσεις είτε για αναπρογραμματισμό είτε για αναστολή, που βασίζονται σε άλλα κριτήρια, ενδέχεται να είναι ασύμβατες με τη λογική αυτών των ταμείων·

3. επισημαίνει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ο αναπρογραμματισμός ή η αναστολή, όπως ρυθμίζονται στο άρθρο 23 του Κανονισμού περί Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους που επιδιώκονται από τα ΕΔΕΤ σε όλα τα κράτη μέλη, ιδιαίτερα σε χώρες με βαθιές μακροοικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιεί τον μηχανισμό μόνον όταν τα κράτη μέλη έχουν επανειλημμένα αποτύχει να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για να αντιμετωπίσουν τα αιτήματά της για αναπρογραμματισμό και όταν υπάρχουν πειστικά στοιχεία που δείχνουν ότι ο αναπρογραμματισμός θα μπορούσε να έχει αισθητόν άμεσο αντίκτυπο στο δυναμικό του προγράμματος για δημουργία θέσεων απασχόλησης· τονίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει ότι οι τροποποιήσεις δεν θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά τους στόχους της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων που προβλέπονται από τα κράτη μέλη καλεί κατά συνέπεια την Επιτροπή, να προβαίνει σε εκτίμηση του αντίκτυπου στο ποσοστό ανεργίας και στην οικονομική ανάπτυξη των εμπλεκόμενων χωρών· τονίζει ότι κάθε πρόγραμμα με μακροπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις σχετικά με τις κοινωνικές επενδύσεις πρέπει να παραμείνει αμετάβλητο·

4. θεωρεί ότι είναι αντιπαραγωγικό να ανασταλεί η χρηματοδότηση των ΕΔΕΤ στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, αν τα εν λόγω ταμεία εφόσον επιτυγχάνουν τους στόχους τους· ζητεί επομένως από την Επιτροπή να είναι ιδιαίτερα προσεκτική κατά την εφαρμογή του πρώτου σκέλους του άρθρου 23 του ΚΚΔ σε όλα τα προγράμματα που εμπίπτουν σε οποιονδήποτε από τους θεματικούς στόχους των ΕΔΕΤ, ιδίως των θεματικών στόχων (8), (9) ή (10), ή των στόχων απασχόλησης και των κοινωνικών στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020, και να συνοδεύει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις σε προγράμματα στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ με τις κατάλληλες εγγυήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των στόχων κοινωνικής συνοχής· ζητεί από την Επιτροπή να δεσμευθεί για την αυστηρή τήρηση της εφαρμογής του ελάχιστου μεριδίου του ΕΚΤ που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 4 του ΚΚΔ·

5. καλεί την Επιτροπή να λάβει τα δέοντα μέτρα αμβλύνει τις επιπτώσεις τυχόν αναστολής των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών που προβλέπονται στο δεύτερο σκέλος του άρθρου 23 του ΚΚΔ, οσάκις τα κράτη μέλη εμπλέκονται σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στα σημεία α) έως ε) της παραγράφου 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΚΔ· καλεί την Επιτροπή να εξετάζει κάθε φορά τον αντίκτυπο που θα έχει η αναστολή στην ανεργία και να προσπαθεί να αμβλύνει ενδεχόμενα ανεπιθύμητα αποτελέσματα για τον θιγόμενο πληθυσμό·

6. ζητεί από την Επιτροπή, κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 του ΚΚΔ, να διαμορφώσει μια διαφανή, αποτελεσματική και δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων, που θα εφαρμόζεται με συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 15 του ΚΚΔ, που θα περιλαμβάνει την καθιέρωση ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης ώστε η εμπλεκόμενη χώρα να ενημερώνεται για τη δυνατότητα δρομολόγησης της διαδικασίας αναπρογραμματισμού αμέσως μετά τη δημοσίευση των ΚΚΔ, και να επιτρέψει στο

Κοινοβούλιο, με βάση μια επισημοποιημένη διαδικασία, να τηρείται ενήμερο για όλα τα στάδια της έγκρισης των αιτημάτων αναπρογραμματισμού ή οιωνδήποτε προτάσεων και αποφάσεων σχετικά με την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών·

7. καλεί την Επιτροπή να ορίσει προθεσμία εντός της οποίας να άρει την αναστολή που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 8 του ΚΚΔ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	23.6.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 43 –: 8 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Emilian Pavel, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Inês Cristina Zuber, Κωνσταντίνα Κούνεβα, Λάμπρος Φουντούλης, Георги Пирински
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Tamás Meszerics, Csaba Sógor, Helga Stevens, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Flavio Zanonato, Branislav Škripek

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	17.9.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 28 –: 3 0: 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, José Blanco López, Franc Bogovič, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Edward Czesak, Rosa D'Amato, Bill Etheridge, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Constanze Krehl, Andrew Lewer, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Younous Omarjee, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Julia Reid, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Ruža Tomašić, Μαρία Σπυράκη; Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Monika Vana, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal, Joachim Zeller:
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maurice Ponga, Δημήτρης Παπαδάκης
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Brando Benifei, Andrejs Mamikins, Soraya Post